

Dosya Yönetimi

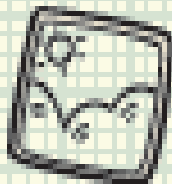
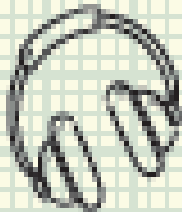
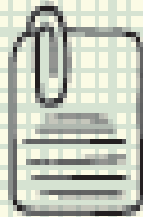
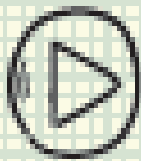
Dosya, Klasör ve Sürücüler

DOSYA NEDİR?

Dijital ortamlarda **bilgi** ve **komutları** kaydetmek için kullanılan birimlere **dosya** denir.

Dosya içerisindeki bilgi; **metin, resim, ses ve video** gibi içerikler olabilir.

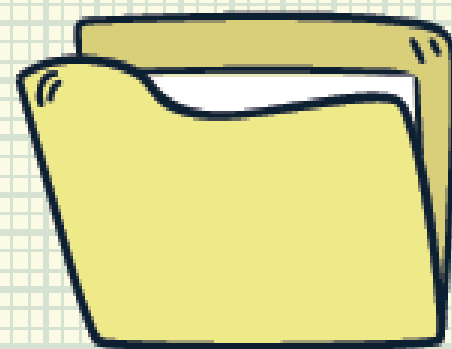
Dosya Nedir?

- Yazılımlar ürettiği bilgileri dosyalarda saklar. Örneğin çizdiğimiz bir resme daha sonra bakmak istiyorsak onu bir dosyada saklamamız gerekir.
- Dosyaları defterlerimiz gibi düşünebiliriz.

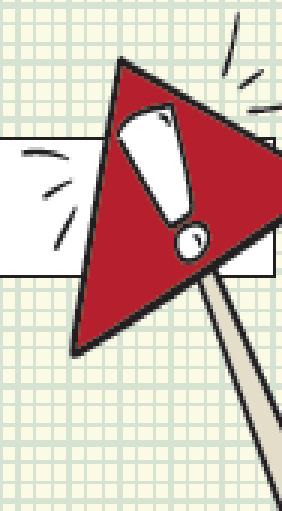

Dosya

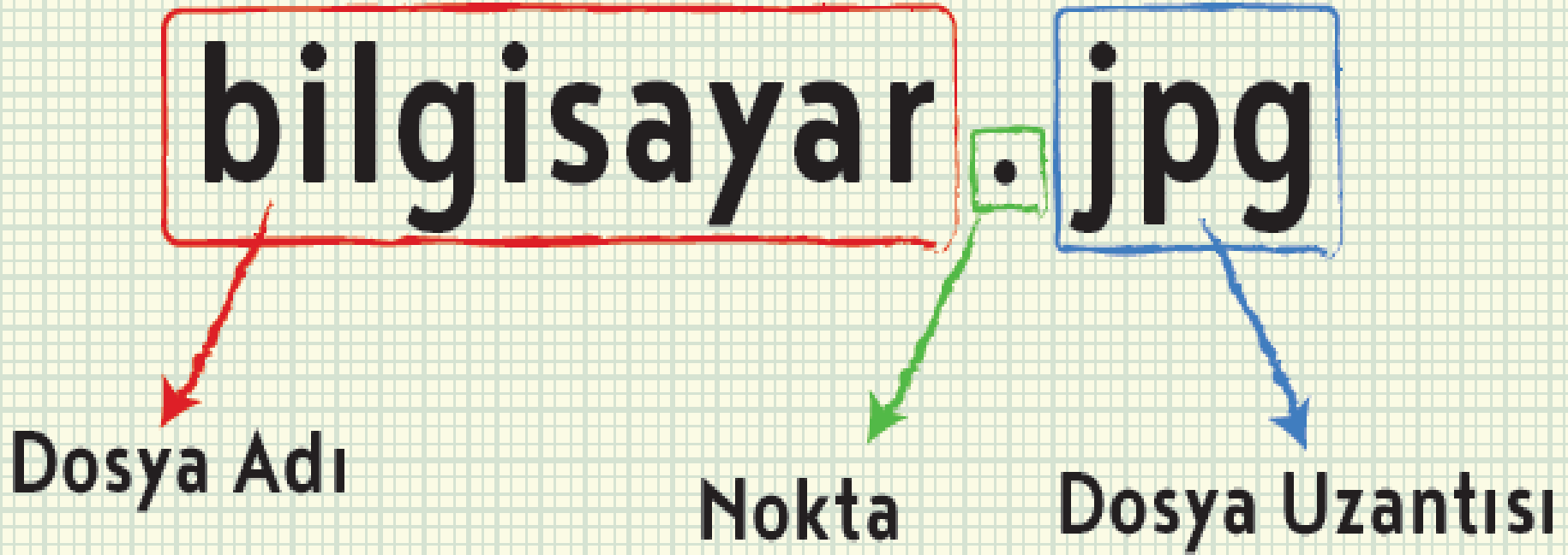

Klasör |

DOSYA YAPISI

Bir dosya ismi **3 kısımdan** oluşur:

DOSYA ADI

Dosyaya isim verirken bu karakterleri kullanamayız.

Nokta

- Dosya adı ile dosya uzantısı ayıran işarettir. Tüm dosyalarda bulunur.

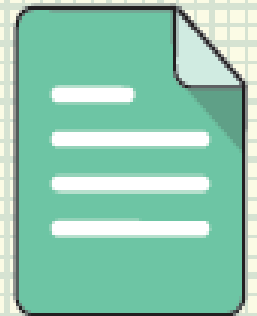

İstiklal Marşı ● mp3

DOSYA ADI

Dosyaları **isimlendirirken**, içerisinde **ne olduğunu** göz önünde bulundurmalı ve buna göre isimlendirmeliyiz.

Böylece **dosyaları açmadan içerisinde ne olduğunu** anlayabiliriz. Dosya uzantısı ile de **dosya türünün** ne olduğunu anlayabiliriz.

odev.txt

ODT
OpenOffice Document

ODS
OpenOffice Spreadsheet-Calc

ODP
OpenOffice Presentation- Impress

ODP
OpenOffice Presentation- Impress

PPT/PPTX
PowerPoint Presentation

AVI
Audio Video Interleave

ODF
OpenOffice Formul/Math

PPS
PowerPoint Slideshow

XLS/XLSX
Excel Spreadsheet

MP3
MPEG-1 Audio Layer

TXT
ASCII Text file

DOC/DOCX
Document

WAV
Waveform Audio File Format

EXE
Executable file

JPG/JPEG
Joint Photographic Experts Group

BMP
BitMap

PNG
Portable Network Graphics

GIF
Graphics Interchange Format

PDF
Adobe Portable Document Format

MPEG
Moving Picture Experts Group

DOSYA UZANTILARI VE ANLAMLARI

Biçimlendirilmemiş Metin Dosyası
Not Defteri, Word Pad ve Word gibi programlarla açılabilir.

SES ve MÜZİK DOSYASI
Winamp, Media Player gibi programlarla çalınabilir.

RESİM DOSYASI
Paint gibi resim işleme programlarıyla açılıp değiştirilebilir.

HAREKETLİ RESİM DOSYASI
Paint gibi resim işleme programlarıyla açılıp değiştirilebilir ya da internet tarayıcısında (browserda) açılabilir.

RESİMLİ BİLGİ (KİTAP) DOSYASI
Adobe Acrobat Reader ile açılabilir.

FİLM DOSYASI
Media player, Real player, Divx, Quicktime gibi programlarla açılabilir.

DOĞRUDAN ÇALIŞTIRILABİLİR PROGRAM DOSYASI MS-DOS

KELİME İŞLEMÇİ DOSYASI MS OFFICE WORD
MS word'de açılabilirdiği gibi; Wordpad, OpenOffice ve Ability Write gibi yazılımlarla da açılabilir.

TABLO / HESAP DOSYASI MS OFFICE EXCEL

SUNU DOSYASI MS OFFICE POWER POINT

KELİME İŞLEMÇİ DOSYASI OPEN OFFICE
LIBRE OFFICE

FORMÜL DOSYASI OPEN OFFICE
LIBRE OFFICE

HESAP TABLOSU DOSYASI OPEN OFFICE
LIBRE OFFICE

SUNU DOSYASI OPEN OFFICE
LIBRE OFFICE

Dosya Uzantısı

- Dosyanın türünü, hangi yazılım tarafından oluşturulduğunu ve açılabileceğini gösteren kısımdır.
- Genellikle **3 harften** oluşur. Bu harfler dosya türünün **İngilizce** karşılığının kısaltmasıdır.
- Örneğin şiir yazdığımız bir dosyanın uzantısı **TXT**'dir. TXT uzantısı **TEXT** kelimesinin kısaltılmış hali olup **yazı** anlamına gelir.

Dosya Uzantısı

- Bir dosyanın sadece uzantısına bakarak içerisindeki bilginin **türünü** öğrenebiliriz.
- Örneğin **MP3** uzantılı bir dosyada **müzik**, **PDF** uzantılı bir dosyada bir **kitap** olduğunu dosyayı açmadan anlayabiliriz.

DOSYA UZANTILARI AYNI GÖREVİ YAPAN FARKLI PROGRAMLARDA FARKLI OLABİLİR

- **Microsoft Office: Microsoft Office, 1989 yılında**
- *Microsoft tarafından tanıtılan, Microsoft Windows ve Mac OS X işletim sistemlerinde kullanılan yazı yazma programı. (Kelime İşlemci)*
- **OpenOffice: Apache OpenOffice, Apache Yazılım Vakfı** önderliğinde özgür yazılım topluluklarınca geliştirilen, ücretsiz bir ofis yazılımları ailesidir. Kelime İşlemci, Hesap Tablosu, Sunum, Çizim, Formül ve Veritabanı bileşenlerini içerir. Yazıldığı diller:
- **LibreOffice: 2011 yılında piyasaya çıkmıştır. LibreOffice, The Document Foundation tarafından geliştirilen, pek çok** platformda çalışan ve diğer ofis programlarıyla uyumlu, özgür ve ücretsiz bir ofis yazılımıdır.

MICROSOFT OFFICE DOSYA UZANTILARI

- MICROSOFT WORD >>
.doc ya da .docx
- MICROSOFT EXCEL >> **.xls
ya da xlsx**
- MICROSOFT POWERPOINT
>> **.ppt ya da .pptx**

LIBRE OFFICE DOSYA UZANTILARI

- *Writer (Kelime işlemci (word))* - ***.odt**
- *Calc (Hesaplama (excel))* - ***.ods**
- *Impress (Sunum (powerpoint))* - ***.odp**

- *Draw (Ms Office'de herhangi bir karşılığı yok)* - ***.odg**

Popüler Dosya Uzantıları

- Sık kullanılan dosyalara ait uzantıları ve içerikleri aşağıdaki tablodan inceleyelim.

Dosya Uzantısı	İçerik
TXT	Yazı
MP3, WAV	Ses ve Müzik
BMP, JPG	Resim
GIF	Hareketli Resim
PDF	E-Kitap
AVI, MPEG, MOV	Film
EXE	Çalıştırılabilir Program
RAR-ZIP	Sıkıştırılmış Dosyalar

DOSYALARIM NEREDE

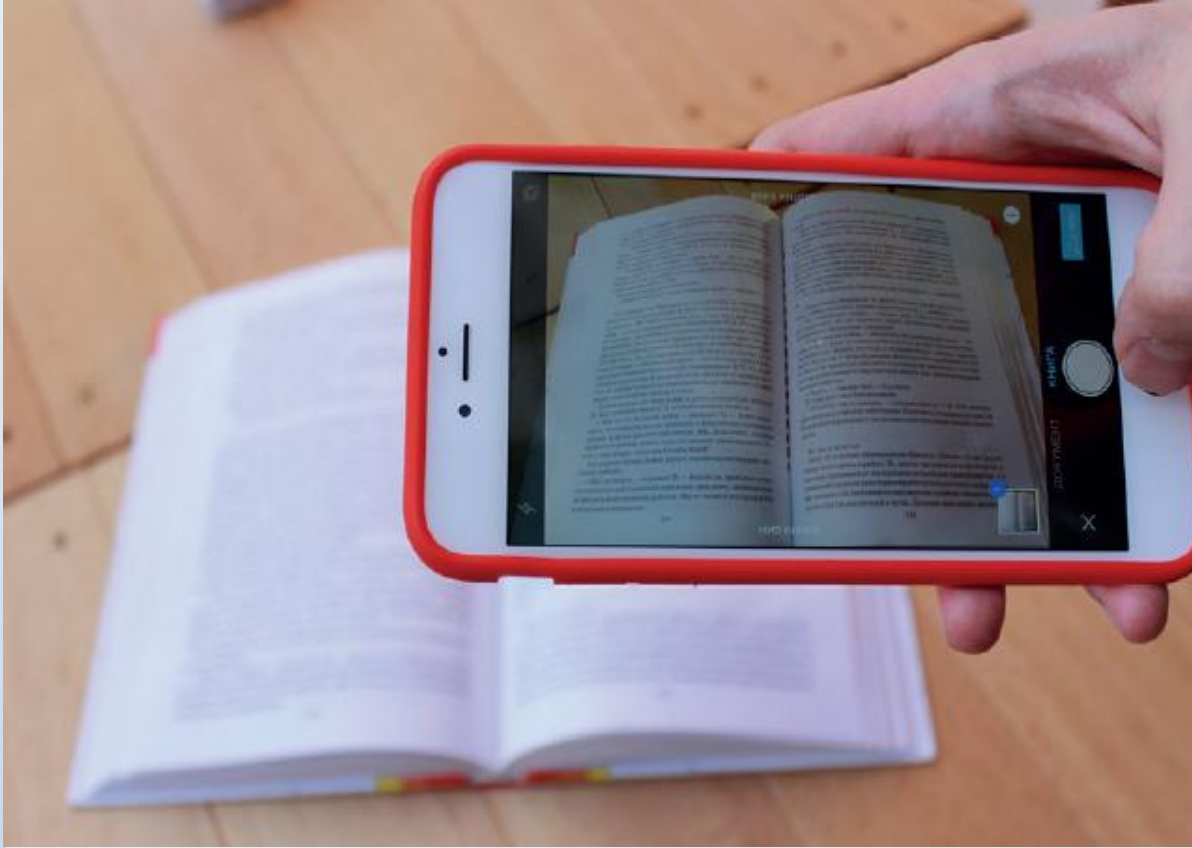
(bilisimciruh.com)

Tarayıcı (Scanner): Bir resim, belge ya da nesneyi okuyarak dijital ortama aktaran araçtır.

DOSYALARIM NEREDE

(bilisimciruh.com)

Günümüzde sadece tarayıcı ile değil cep telefonu ve tabletlerle de gerekli uygulamalar yüklü olduğunda tarama işlemini gerçekleştirebiliriz.

DOSYALARIM NEREDE

(bilisimciruh.com)

Tarayıcıya yerleştirilen basılı materyal, bilgisayarda yüklü olan tarayıcının yazılımı çalıştırılarak tarama işlemi başlatılır.

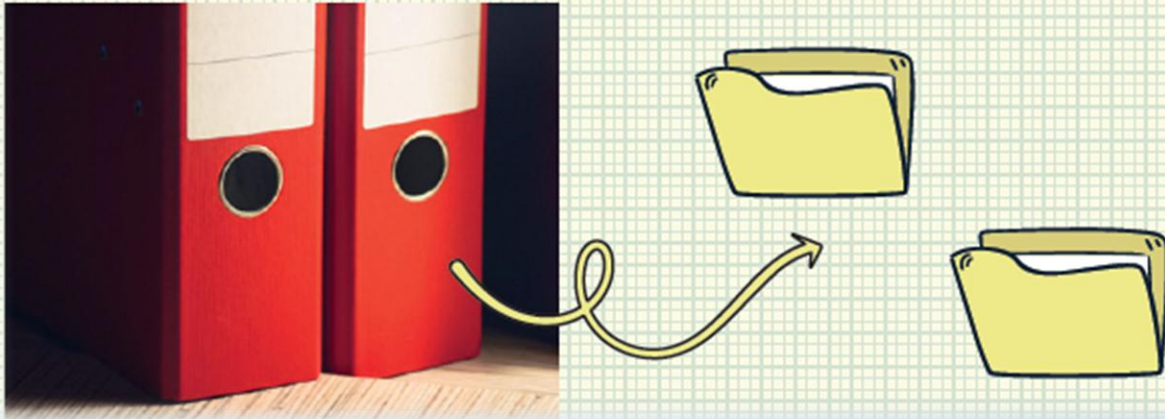
Tarama işlemi sonunda dijital baskının üzerinde istenirse gerekli değişiklikler yapılabilir.

Klasör Nedir?

- Ortak bir özelliğe sahip dosyaları bir arada bulunduran birimlere klasör (dizin) denir.
- Klasörleri günlük hayatımızda kullandığımız dosya klasörlerine benzetebiliriz.

KLASÖR NEDİR?

Birden fazla dosyanın **bir arada tutulduğu** birimlere klasör (dizin) denir.

Niçin Klasör Kullanırız?

- Hiç alışveriş merkezine gittiniz mi?
- **Binlerce** ürün içerisinde satın almak istediğinizi nasıl buluyorsunuz?
- Alışveriş merkezinde;
  - **Çikolata** almak istediğinizde nereye bakıyorsunuz?
  - **Deterjan** almak istediğinizde nereye bakıyorsunuz?
  - **Süt** almak istediğinizde nereye bakıyorsunuz?
  - **Elma** almak istediğinizde nereye bakıyorsunuz?

Niçin Klasör Kullanırız?

- Kütüphaneye gittiğimizi düşünün. Binlerce kitap içerisinde almak istediğiniz bir kitabı türüne ve alfabeğe göre sıralanmış bölümler sayesinde kolayca bulabiliriz. Klasörler de dosyalarımızı gruplamamızı ve dilediğimizde onlara kolayca ulaşmamızı sağlar.

NIÇİN KLASÖR KULLANIRIZ?

Dosyalarımızı **gruplamamızı** ve dilediğimizde **kolayca ulaşmamızı** sağlar.

Niçin Klasör Kullanırız?

- Nasıl ki alışveriş merkezlerinde **binlerce** ürün içerisinden almak istediğimizi reyonlar sayesinde **kolayca** bulabiliyorsak klasörler de dosyalarımızı gruplamamızı ve dilediğimizde kolayca ulaşmamızı sağlar.

Her Dosya Kendi Klasörüne!

- Fotoğraflarımızı **Resimler**, müziklerimizi **Müziğim**, yazılarımızı da **Belgelerim** klasörüne koyarız. Böylece hangi dosyaya ihtiyacımız varsa o klasöre gider ve zaman kaybetmeden o dosyayı açabiliriz.

Belgeler

İndirilenler

Masaüstü

Müzikler

Resimler

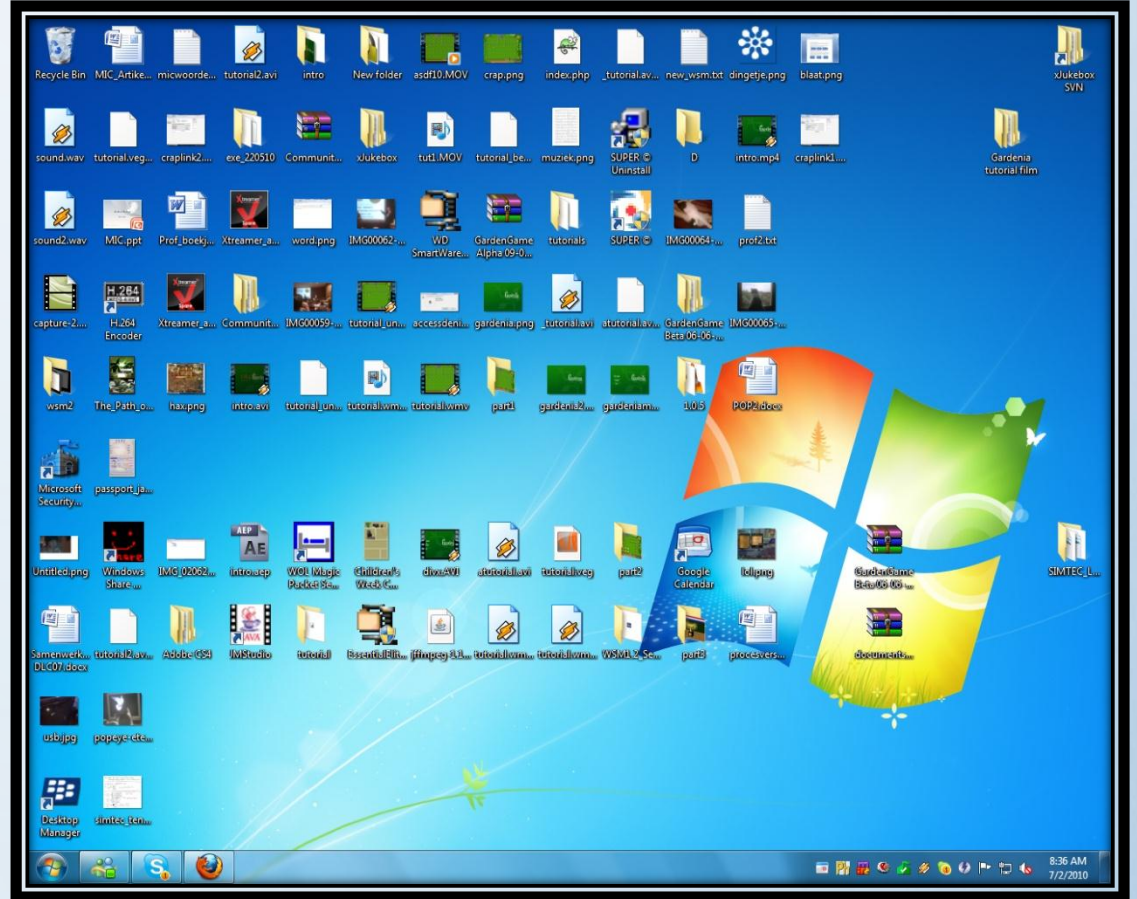

Videolar

Klasör Kullanmazsak...

- Dosyalarımızı gruplamazsak daha sonradan onlara ulaşmakta güçlük yaşarız.

Sizce Hangisi Daha Dzenli?

- Hangi resimde oyuncagimizi daha kolay buluruz?

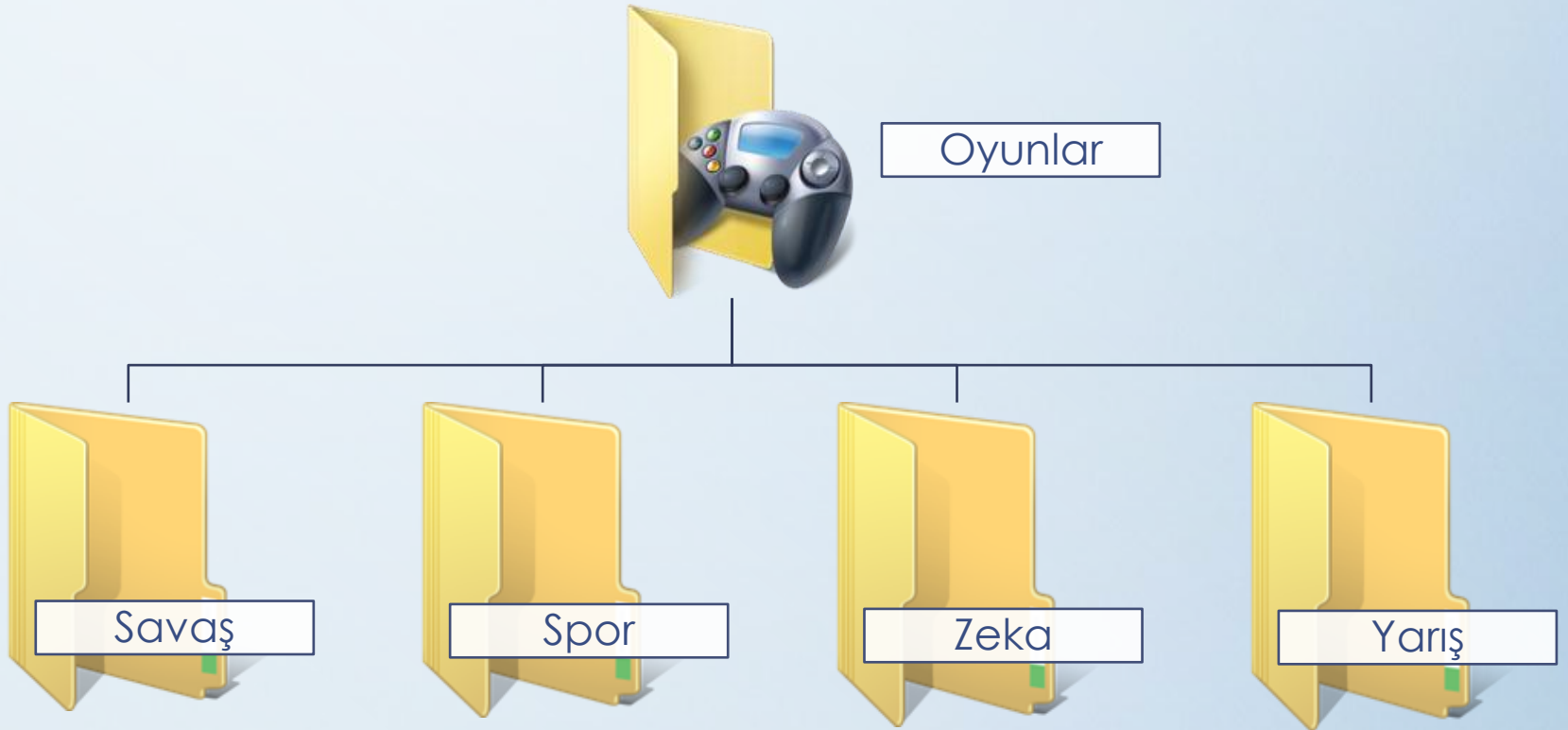
Klasör İsimleri

- Dosya adlarında kullanılmayan karakterler klasör isimlerinde de kullanılamaz.
- Peki hangileriydi onlar?

Alt Klasörler

- Bir klasör içerisinde birden fazla klasör yer alabilir. Örneğin Oyunlar klasörü içerisine Savaş Oyunları, Zeka Oyunları, Yarış Oyunları ve Spor Oyunları klasörleri ekleyebiliriz.

Önemli Notlar

- Bir klasör içerisinde aynı ada ve uzantıya sahip birden fazla dosya olamaz.
- Bir klasör içerisinde aynı isme fakat farklı uzantıya sahip dosyalar bulunabilir. Örneğin, Çanakkale.avi filmi ile Çanakkale.txt şiiri aynı klasörde bulunabilir.
- Bir klasör içerisinde aynı ada sahip başka bir klasör bulunamaz.
- Dosya ve klasör adlarında büyük/küçük harfler aynı kabul edilir. Örneğin ÇANAKKALE.TXT ile Çanakkale.txt dosyaları aynıdır.
- Bazı donanımlar üzerinde birden fazla sürücü oluşturulabilir, örneğin tek bir sabit disk C: ve D: şeklinde 2 sürücüye ayrılabilir.

Bulut Depolama Nedir?

Bulut Depolama Nedir?

- Bulut depolama, internet üzerinde bize verilen bir alanda dosyalarımızı saklamamıza verilen isimdir. Bu depolama hizmeti sayesinde dosya ve klasörlerimize internetin olduğu her yerden her zaman erişebilmekteyiz.

Bulut Depolama Hizmetleri

- Birçok şirket, kullanıcılara dosyalarını internet üzerinde depolayabilmesi için hizmet vermektedir. Şimdi bazılarını inceleyeceğiz.

GOOGLE DRİVE

- Google Drive Ücretsiz ve kullanıcıya 15 GB alan sunmaktadır.

DROPBOX

- Ücretsiz ve kullanıcıya 2 GB alan sunmaktadır.

ONE DRİVE

- Ücretsiz ve kullanıcıya 5 GB alan sunmaktadır.

iCloud

- Ücretsiz ve kullanıcıya 5 GB alan sunmaktadır.

YANDEX

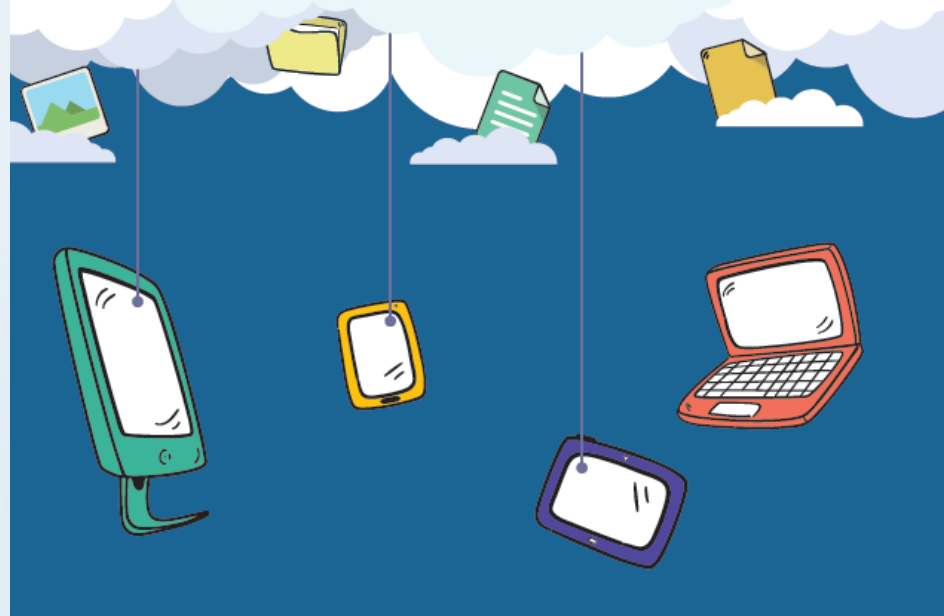
- Ücretsiz ve kullanıcıya 10 GB alan sunmaktadır.

A promotional graphic for Yandex.Disk. The graphic is framed by a dark blue border with a scalloped top edge. Inside the frame, on the left, there are two stacked buttons: a dark blue button with the word "ÜCRETSİZ" in white, and a light blue button with "10 GB ALAN" in dark blue. To the right of these buttons, the text "Yandex.Disk" is displayed in a black sans-serif font, with the "Y" in red. Below the text is a 3D rendering of a silver, metallic flying saucer or UFO.

Bulut Depolamanın Sağladığı Kolaylıklar

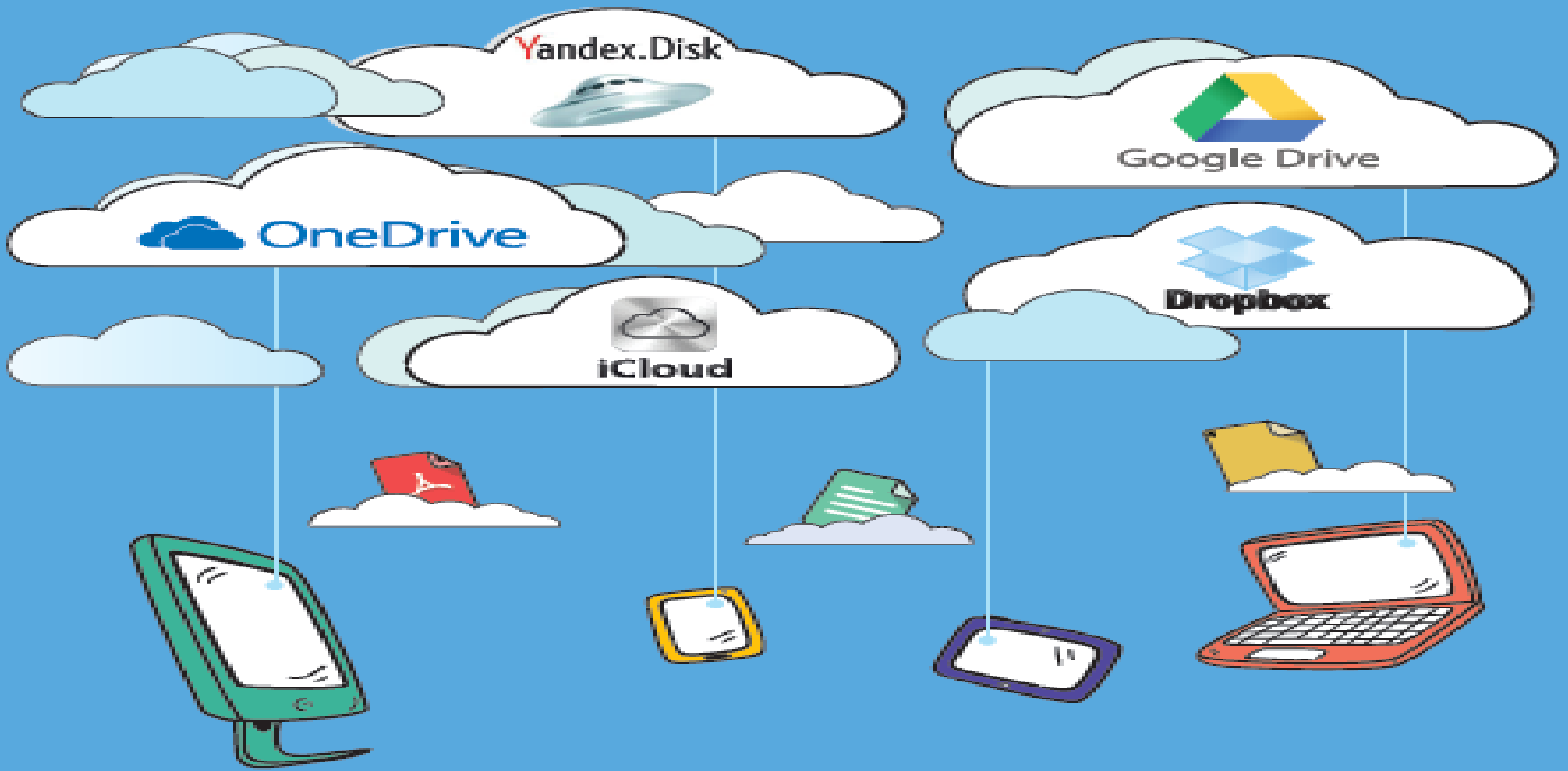
- Dosyaların her yerden ve her zaman ulaşılabilir olması,
- Buluta yüklenen dosyaların bilgisayarda yer kaplamaması,
- Birçok hizmetin ücretsiz olması,
- Bilgisayarın bozulması, çökmesi durumunda dosyaların zarar görmemesi gibi kolaylıklar sağlamaktadır.

Güvenlik ve Gizlilik Boyutunda Karşılaşılabilecek Durumlar:

- Hesapların ele geçirilmesi durumunda tüm dosyalarınız çalınabilir.
- Yanlış paylaşımlar sonucu dosyalarınıza herkes ulaşabilir.
- Servis sağlayıcının hizmeti durdurması ile tüm dosyalarınız silinebilir.

BULUT DEPOLAMA

Dosya ve klasörlerimizi (resim, video, müzik...) internet üzerinde saklamamız için bize verilmiş bir alan.

DOSYALARIM HER AN HER YERDE BENİMLE!

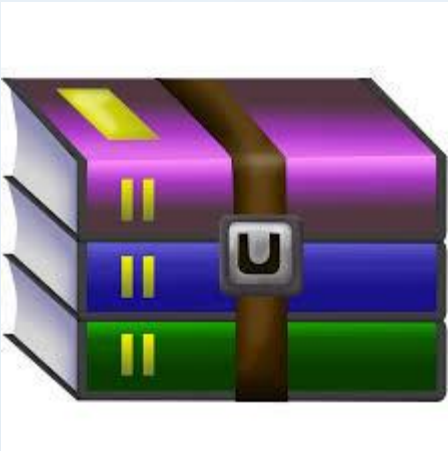
DOSYALAR SIKIŞTI MI?

Zip nedir?

Bir veri sıkıştırma ve arşivleme biçimidir.

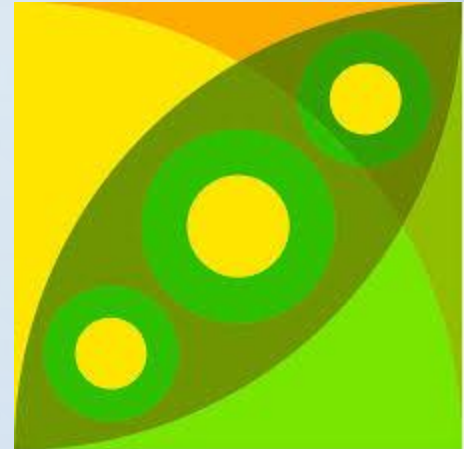
Zip nedir?

Zip uzantılı sıkıştırılmış dosyaların oluşturulması için ilgili programlardan biri (Winzip, 7zip, vb.) kullanılabilir.

PeaZip nedir?

- **Pardus** işletim sistemi için ve aynı zamanda Linux ortamı içinde kullanılabilen diğer bir sıkıştırma programı da PeaZip'tir

ETKİNLİKLER VE TESTLER

- DOSYA UZANTILARI EŞLETİRME İÇİN [TIKLAYINIZ](#)
- DOSYA UZANTILARI DOĞRU YANLIŞ TESTİ İÇİN [TIKLAYINIZ](#)
- DOSYA UZANTILARI ETKİNLİĞİ İÇİN [TIKLAYINIZ](#)
- [DOSYA UZANTILARI ONLINE TEST 1](#)
- [DOSYA UZANTILARI ONLINE TEST 2](#)
- [DOSYA UZANTILARI ONLINE TEST 3](#)
- Daha fazla test için: bilisimtestleri.blogspot.com

